

Előfizetési árak helyben
 Egy évre 14 korona.
 Fél évre 7 korona.
 Negyed évre 3.60 fillér.
 Egy óra 1.20 fillér.

Védéken:
 Egy évre 18 korona.
 Fél évre 9 korona.
 Negyed évre 4.50 fillér.
 Egy óra 1.50 fillér.
 Egyes szám ára 4 fillér.

NAPLO

POLITIKAI NAPILAP.

HIRDETESI DIJAK:

Nyitási díj: 50 fillér. — Üzleti hirdetések megállapodás szerint. — Apró hirdetések: Egy szó 4 fill., vastagabb betűvel 8 fillér.

A szerkesztőség és kiadóhivatal Jókai-utca 15. szám alatt van. — Kéziratokat nem ad vissza a szerkesztőség.

TELEFON-SZAM: Szerkesztőség: 503
 Kiadóhivatal: 379.

A nemzeti akarat.

... „És tisztelettel fogunk a nemzet ítélete előtt meghajolni. De ugyene tiszteletet követeljük meg ellenfeleinktől is és ha a nemzet többsége helyeselni fogja törekvésünket, ha újabb mandátumot ad annak érvényesítésére, úgy az abban foglalt missziót elvállaljuk, a ránk ruházott föladatot teljesíteni fogjuk s ha akadna nemzete iránt alkotmányos köteleiségeiről megfélemedezett magyar ember, a ki az ellenszegülés terére lépne, ezen alkotmány, és törvényellenes merénylettel szemben föltétlenül érvényre fogjuk emelni a nemzeti akaratot.”

A nemzeti akarat e parancsoló mindenhatóságának deklarálása az országos szabadelvű párt ama kiáltványában foglaltatik, a melyet a képviselőház legutóbbi fölosztásának napján, január 3-ikán intézett a nemzethez.

Tudjuk, hogy a fölmerült nagy vitában a nemzet nem a szabadelvű pártnak, hanem a szövetségelt ellenzéknek adott igazat, ezt juttatta többségre, tehát erre ruházta rá a nemzeti akarat megvalósításának jogát és köteleységét.

Hogy pedig ez az akarat nem csupán a november 18-iki „lex-Dániel” elvetésére és megsemmisítésére irányult, hanem mindazon nemzeti törekvések megvalósítására is, amelyek a ko-

lizált pártok valamennyiének programjában megtalálhatók, a melyeknek tényleges többsége tehát megállapítható, szemben ama törekvésekkel, amelyek valamennyi párttal nem közösek, hanem azoknak csak egyike-másika által képviseltetnek, az ma már vitán felül áll. Tegnapi határozatának minden pontjában — egyik helyt hallgatólagosan, másik helyt kifejezetten — elismeri ezt az igazságot immár a szabadelvű párt is.

Hogy melyek ama nemzeti törekvések, a melyeknek többsége kimutatható, ez a kérdés ma már tisztázva van. Az önálló vámterület, magyar jegybank; a választói jog kiterjesztése, a progresszív adózás és egyéb belpolitikai reformok; a magyar vezényszó és szolgálati nyelv: ezek többsége kétségen felül áll, mert minden koalíciós párt programjában benne vannak. A függetlenségi pártban az önálló külképviseletre és a tökéletesen független magyar hadseregre vonatkozó követelése, — amelyek egyedül különböztetik meg az új párttól — éppugy kisebbségi követelések ma is, mint pl. a néppártnak az egyházpolitikai törvények revíziójára irányuló program-pontjai.

De ezekről ma nincsen is szó, mert a többségi követelésekkel szemben e saját külön program-pontjait gyakor-

latilag a függetlenségi párt és a néppárt egyaránt felfüggesztette.

Kétségtelen, hogy a többségi követelésekben magának a nemzetnek az akaratát nyilvánul meg. Hogy tehát a koalíció a magyar vezényszótól és szolgálati nyelvtől elálljon, — amint azt a szabadelvűpárt óhajtja — ezt megkivánni annyi, mint azt követelni, hogy a koalíció gyávan meghátráljon a nemzeti akarat érvényesítése elől.

Talán nincs senki, aki joggal azt mondhatná, hogy az ellenzéki pártok kevésbé tartják parancsolónak magukra nézve a nemzeti akaratot, mint tartotta január 3-iki kiáltványában a szabadelvűpárt. S talán még ez sem állítja, hogy a nemzeti akarat csak amaz esetben szuverén, ha nemzeti jogok lerombolásáról, osztrák kézre adásáról van szó, de akkor már nem, amidőn végrevalahára a nemzeti jogok érvényesítése vált aktuálissá.

A magyar alkotmányban a nemzeti akarat éppoly szuverén, akár az angolban s mi több, itt a korona minden felségjoga a nemzettől ered, nem úgy, mint amott, ahol a felségjogok lassankint alakultak át nemzeti jogokká.

A nemzet akaratát a szövetségelt ellenzéki pártoknak érvényesíteniök kell, ha most a korona ellentállása folytán nem lehet, hát várniok kell mind-

addig, amíg a korona engedni nem lesz kénytelen; mert most elállani a vezényszó követelésétől, annyi volna, mint önként meghajtani a nemzeti akaratot a királyi akarat előtt. Ha pedig ez megtörténnék, akkor a koalizált ellenzéki pártok sokkal nagyobb arányban növelnék meg egyszerre a királyi hatalmat, mint megnőtt egyáltalán a szabad királyválasztás elenyészte óta, mert akkor elismernék a királyi akaratnak a nemzeti akarat fölött való abszolút fensőbbiségét, ami teljesen illuzóriussá tenné népképviseleti alkotmányunkat.

A nemzeti akaratot helyesen deklarálta minden jog és hatalam kuforrásának a szabadelvűpárt. S most elég a koalíciónak is annyit mondani, hogy ha a többség által képviselt nemzeti akarat szemben „akadna nemzete iránti alkotmányos kötelességéről megfélemedezett magyar ember, aki az ellenszegülés terére lépne, ezen alkotmány- és törvényellenes merénylettel szemben föltétlenül érvényre fogjuk emelni a nemzeti akaratot.”

Annál inkább érvényre kell emelniök az osztrák generálisokkal szemben. #

A NAPLO telefonszáma:

Szerkesztőség: 503.

Kiadóhivatal: 379.

A „NAPLO” tárcája.

A jövő gyorsvonata.

Írta: Jules Verne.

A legdusabb képzelőtehetség kihuny. Jules Verne nem gyönyörködteti többé olvasóit a sok, színes, kalandos történettel, melyet aya kigondolt. Utolsó története ez, melyet itt közlünk, tanúságot tesz szelleme frissességéről és arról az erős alkotó képességéről, mely hajlott kora és sok évi munkássága után sem hagyta el. A „jövő gyorsvonata” már régóta foglalkoztatta az elhunyt író s ki tudja, a kis elbeszélés nem fejlődött volna nagy regénynyé, ha Vernét el nem némitja a halál.

Jules Verne utolsó munkája ez:

— Vigyázzunk, — szóló kísérőm — lépcsőhöz érünk.

Lementem a lépcsőfokon és beléptem egy hosszú csarnokba, melyet néhány erős reflektorral ellátott villamlámpa ragyogón megvilágított. A teremben mélyeséges ünnepélyes csönd fogadott. Sehol egy teremtett lélek. Vajjon hol vagyok? Mit keresek e helyen? Titokzatos kísérőm vajjon ki lehet? Mind e kérdések hirtelen toltak elém, a nélkül, hogy a választ rájuk megtaláltam volna.

Végig haladtunk néhány sötét folyosón, leszálltunk egy újabb lépcsőn, majd teremről teremre haladtunk s utánunk tompa dübörgéssel vágódtak be a nehéz ércajtók.

Titokzatos vezetőm megszólalt:

— Fogadjuk, uram, hogy ön most arra gondol: kinek keze közé jutottam én tulajdonképpen? Engedje meg, hogy bemutakozzam: Pierce ezredes vagyok.

— Örvendek. De elsősorban árulja el, hogy hol vagyunk.

— Hol? Bosztonban, az állomások egyikén.

— Az állomások egyikén? Miféle állomásokra céloz ön?

— Nos hát a Boszton—Liverpool között közlekedő légnyomású vasut egyik állomásán. Ezzel két hosszukás, lövegalaku acélalkotmányra mutatott, melynek nyílása úgy sötétlett, mint az alagut bejárója. Csodálkozással néztem a furcsa alkotmányokra, melyek mintha beleveszték volna a falba.

Egyszerre megértettem mindent. Eszembe jutott, hogy az amerikai lapokban olvastam valamit Pierce ezredes találmányáról. A nagyesszi föltaláló ugyanis két óriási földalatti

csatornával akarta összekötni Európát és Amerikát. Pierce ezredes tehát, a ki előttem áll. Hirtelen eszembe ötlött az újságcikk minden részlete és a sok óriási számadat, melylyel a föltaláló dolgozott. Szédülni kezdtem. Emlékeztem, hogy az építkezéshez tizenhárom millió tonna vas kell, továbbá kétezer hajó, mely harmincháromszor futja meg az utat Európa és Amerika közt, míg az anyagot szállítja. Az alagut két bejárata egymásra kovácsolt vastömbökből lesz, testét acélburkolat veszi körül, melyet vizálló anyag véd a nedves támadás ellen.

A szinte végnélküli alagutakban közlekednének a vonatok, melyeket a sűrített levegőnyomás röptene szédületes sebességgel. Az egész szerkezet hasonlítana a csöpostához. A közlekedés mesésen olcsó s az utazás kellemes, mert a bántó rázkódás elesik. A menetsebesség tízezerhatvanhat kilométer óránként.

Mindez egyszerre az eszembe jutott.

Ez a hihetetlen terv tehát megvalósult? A két óriási alagut előttem sötét lett s még sem mertem

hinni, hogy az óriási csövekben az ágyugolyó sebességével csakugyan vonatok közlekednek. Lehetetlennek tetszett előttem, hogy az ehhez szükséges óriási levegőnyomást elő lehessen állítani.

Aggályaimat leplezetlenül közöltem Pierce ezredessel.

— Oh kérem, — válaszolta nyugodtan — ennél nincsen könnyebb. Mindössze néhány óriási tömlő szükséges hozzá. Ezek a levegőt ugyszólván határtalan gyorsasággal zudítják a csövekbe s ez a fegettég elképzelhetetlen sebességgel ragadja magával a kocsikat. Vonatunk két óra és negyven perc alatt teszi meg a Boszton és Liverpool közt fekvő négyezer mértföldes utat, tehát csaknem oly gyorsan röpül, mint az ágyugolyó.

— Két óra és negyven perc alatt? — kérdeztem bámulva.

— A legpontosabban. Gondolja el uram, mily furcsa helyzeteket teremtett ez a hihetetlen gyorsaság. A liverpooli idő négy óra és negyven perccel több, mint a bosztoni. Az utas tehát, a ki Bosztonból reggeli kilenc órakor utazik el, délutáni három óra negyven perckor

A szabadelvűpárt.

Kolozsvár, április 1.

Néhány nappal azelőtt, mikor mindinkább bizonyosabbá vált, hogy az uralkodót a válság kérdésében a képviselőház többségétől áthidalhatatlan ellentétek választják el, — kifejtettük ezen a helyen azt a nézetünket, hogy az ellentétek elenyésztesítésére s ezzel a válság megoldására meg kell szólalni a szabadelvűpártnak, mely további hallgatása kétértelműsége által okot adhat oda fenn arra a feltevésre, hogy a nemzeti követelések visszautasításában reá számítani lehet.

Nos tegnapelőtt meg is szólalt a szabadelvűpárt. Am olvasva a megszólalás eredményéhez előttünk álló deklarációt, lehetetlen elfojtanunk magunkban a keserűség érzését, mely hasonlóan az egyszerű magyar gazdáéhoz olyas formán foházkodik fel:

„Adtál Uram esőt, de nincs köszönet benne.“

Készséggel ismerjük be, hogy a szabadelvűpárt helyzete ennél az állásfoglalásnál nem volt könnyű. A hosszú párturalom belevezette ebbe a pártba az u. n. gubernementális érzék egy olyan mértékét, mely mellett minden ellenállásra természetesen vált képtelenné. Ez telt be rajta az obstrukció idejében is. Nincs a világnak pártja, mely az ellenállásnak, a visszatorlásnak erőteljesebb fegyvereihez ne nyult volna akkor, mikor — mint ez 1903. nyarán, Széll Kálmán lemondása és Khuen első küldetése idején történt — a már létrejött fegyverszünet alatt, az adott szó megtörésével, a parlamentárizmus genfi konvenciójának ignorálásával ismételték ellene a támadások. Akkor és csakis akkor a szabadelvűpárt állt az erkölcsös bizáison, szemben az ellenzéki guerillával, mely vezérei tekintélyét taposva, a magyar parlamenti élet vármai csatájára szedelőzkö-

dött. És a szabadelvűpárt ekkor a lehető leggyávábban viselkedett. A hős Kubinyi pl. valósággal ellágyult, midőn egy Polónyi ellen nagy vi tézen megindított támadására ráfogták, hogy arra előre készült és vitéz Feilitzsch ur soha nagyobb emphazissal nem szónokolt még, mint midőn beigazolni igyekezett, hogy nem volt sértő szándéka Fáy István ellen. Nos hát egy ilyen gubernementális érzékű párttól kiséme zárkózott a mostani állásfoglalásnál valami rettenetes kuruckodást. — Nem vártunk mi sem. De vártuk azt, hogy eloltszassa a magatartásához férköző kétértelműség homályát. Vártuk azt, hogy ne legyen akadály a válság nemzeti irányu alapon lehető megoldásának. De a szabadelvűpárt deklarációja egyik várakozásunkban sem elégitett ki, sőt minden irányban az illuzióvesztés fájalmát hozta lelkünkre.

A szabadelvűpárt deklarációja ugyanis főleg annak hangsúlyozásában merül ki, hogy fenn kell tartani a nemzet és uralkodója között a harmoniát. Hát hiszen célzatosan megzavarni ki sem akarja ezt. De viszont érthető, sőt januárius 26-ika után határozottan jogos is, hogy ha a szövetség ellenzék az összhang tekinteteinek nem áldozza fel a nemzeti követelések teljesítéséhez fűződő érdeket.

Az más kérdés, hogy a nemzeti követelések egészéből mennyit tarthat igényt a megvalósításra? Ebben részben mi sem tartanók helyesnek a hur végsőig feszítését és koncedáljuk, hogy lehet-e követeléseknek olyan részlete, a mire nézve az időszerűség szempontjából szükséges álláspont a várakozás.

A szabadelvűpárt deklarációja azonban nem erre, e gubernementális tekintetekből is egyedül helyes, egyedül megállható álláspont-ra helyezkedik. Kikapja a helyett a nemzeti követelések sorából a

vezényleti nyelvre vonatkozót és részben felesleges, részben túlhaladott elméleti érveléssel azt bizonyítja, hogy a vezényleti nyelv meghatározása a felségjogok körébe tartozik.

De ha oda is tartozik? Eszünkbe jutt ugyan itt, hogy ezzel szemben épen a szabadelvűpárt egy u. n. előkelő jogásza: Rohonyi Gyula a párt hallgatólagos hozzájárulásával bizonyította a felségjogok körére vonatkozó ez értelmezés közjogi helytelenségét; a miből legalább is következik annyi, hogy ez a kérdés ma még csak magyarázat dolga és nem tekinthető eldöntöttnek. De — ismétljük — ha oda is tartozik: következhet-e ebből, hogy az uralkodó biztatást, bátorítást nyerjen egy felségjog olyatén gyakorlására, a mit semmi jelentékenyebb tekintet sem igazol, de a mi a nemzeti lélek érzékenységének provokálására nagyon is alkalmas. Bizony nem hisszük, hogy a szabadelvűpárti deklaráció e része szolgálatot tett volna az uralkodó és nemzet között feltételezett összhang annyira hangsúlyozott szempontjának.

De egyáltalán nem is érjük ezt, ha csak a 9-es bizottság híres pontozataira vetjük tekintetünket. Ugy tetszik nekünk, hogy a nemes szabadelvűpárt ezekről a pontozatokról megelégedett. Pedig a párt állásfoglalásának leghitelesebb tolmácsa ugy beszél erről a deklarációról, mint a szabadelvűpárt ellenzékbe menésére való elhatározásának bizonyítékáról.

Nos ha el vannak erre határozva, mi magyarázza meg, hogy ugyanakkor, mikor olyan nagy buzgalommal jelölik meg a felségjogban azt a tilalomfát, mely a nemzeti követelések megvalósításának határát jelzi, — egy szót sem szólnak azokról a követelésekről, melyeket a tilalomfán innen ők maguk felállítottak s melyekből két eszten-

dőn át alig valósult meg valami, valami, a mi több a *semminél*.

Es mit szólunk a vámközösség fenntartásáról mondottakról? — A szabadelvűpárt egészen feledni látszik, hogy ennek a kérdésnek a gazdaságán kívül politikai ága is van. Azt lehet vitatni, bár nem lehet bebizonyítani, hogy a vámközösség tartalmát képező megállapodásoknak az örökös tartományok irányában fenntartását gazdasági érdekek követeli. Am nem lehet és nem szabad szemet hunyni azelőtt, hogy ebben a kérdésben Magyarország államjogi szuverenitása is érintve van és hogy erre való figyelemmel még a vámközösség fenntartása mellett is ki kell fejeznie annak, hogy Magyarország a külföld előtt *önálló gazdasági alanyként akar jelentkezni*.

Valóban komikus dolog, hogy az a bizonyos leghitelesebb kommentátor mégis úgy beszél erről a deklarációról, mint a melylyel a szabadelvű ellenzékbe megy.

Isten látja lelkünket, hogy örvendénénk egy olyan alakulásnak, melyben a válság purgatoriumán átesett szabadelvűpárt, mint ellenzék töltené be szerepét. De a híres deklaráció után e szerepcsere sikeréhez épen semmi reményünk nincs.

Mert egy magyar ellenzéki párt, ha elindul a küzdelmes útjára, — úgy birnia kell a céltudatos elhatározásnak, a bátorságnak azzal a tarsolyával, melyben ott hiszik az erőnek az a csodálatos hatásu vasfűvét, melyről Hock János itt nálunk vasárnap beszélt.

Am álljon elő, aki a szabadelvűpárt deklarációjában *ilyen tarsolyt* lát és nem egy ütött-kopott *koldus-tarisznyát*?!

V. A.

A politikai válság.

Kolozsvár, ápr. 1.

A politikai színtéren az izgalom most a tetőpontra áll. Tudjuk, hogy a döntés küszöbön van, azt is tudjuk, hogy az eddigi alaptól eltértek. Csak éppen azt az egyet nem tudjuk, hogy jobbra vagy balra tértek-e el, hogy a döntés a magyar nemzeti követelmények elismerését szóval az ügy diadalát jelenti, hogy a döntés alkalmas lesz-e arra, hogy nyomában tartós béke keletkezzen.

A béke ára.

Az egyik hír erre vonatkozólag Bécsből érkezett még az éjjel, ugyanis lapunknak azt telefonálták, hogy a várható engedmények a következő öt pontban foglalhatók össze:

1. A király beleegyezik a választási reformba. A választókerületek új beosztásába és a választói jog kiterjesztésébe. Ezenkívül létesítenének az összes szükséges belügyi reformok.

2. A király beleegyezik a gazdasági különválásba és az önálló vámterület létesítésébe.

érkezik Liverpoolba. Ezelőtt, hol a patvarban mult el ily gyorsan egy nap? Másrészt, a liverpooli, a ki déli tizenkét órakor hagyja el városát, eléje rohan az időnek, mert délelőtti kilenc óra harmincöt perckor érkezik Bosztonba és marad még két és fél óra az ebédig. Hát ha ez nem csodálatos, vi- gyen el az ördög nyomban.

Most már igazán nem tudtam, mit képzeljek. Örült ez az ember, vagy csakugyan igazat beszél? Csakugyan elhígyjem a lehetetlenséget, a mely ellen agyannak legapróbb sejtje is tiltakozott?

— Helyes, — mondám végre — tegyük föl, hogy a dolog csakugyan úgy áll, hogy az ön mondja. Tegyük föl, hogy az a pokoli gyorsaság, a melyről ön beszél, csakugyan elérhető, hogy csökkenti ön ezt az irtózatosságot? Hogy állítja meg vonatját, a nélkül, hogy ezer és ezer darabra törjék?

— Nagyon egyszerűen, — felelte vállvonogatva az ezredes. Ugyan- csak süritett levegővel. Mikor a vonat Bosztonból elindul, megszólal a jelzés Liverpoolban. A vonat megérkezése előtt azután mellécsatorrából óriási levegőmennyisé-

geket zudítanak a vonat elé, melyek először csökkentik a sebességet, végül megállásra kényszerítik a rohanó alkotmányt. De miért vesztegessük a szót: kíséreljük meg a dolgot.

Válaszomat be sem várva, megnyomott egy fényes acélgombot s a föltárult ajtón át ragyogóan berendezett szalonkocsi kápráztatta szemeimet.

— Lépjünk be, kérem, — monda az ezredes és én szinte öntudatlanul követtem. Az ezredes bezárta az ajtót. Szemügyre vettem a kocsi. Hosszukás, lövegformája volt, elől-hátul szellőztető készülékkel. Éreztem a friss levegőt, mely elől betódult és a hátulso készüléken kiáramlott a kocsiból.

Kis idő múlva érdeklődve fordultam az ezredeshez:

— Mikor indulunk?

— Mikor? Édes barátom, régen utban vagyunk.

— Utban? Ezt észre sem vettem.

Az ezredes bólintott:

— Hiszen ez az. Ezek ennek a közlekedésnek az előnyei.

Feszülten figyeltem, hogy valamelyest zajt halljak. Ha az ezredes

nem bolondított el, akkor most az Atlanti Óceán alatt kell tovaröpülnünk. Semmit sem hallottam. Csodálkozásom nőttön-nőtt, kábultan meredtem magam elé körülbelül egy óráig. Ekkor hirtelen valami hűvösséget éreztem a halántékom körül. Arcomhoz nyulok: nedves. Fölugrom. Hogy nedvesedhetett meg az arcom? Megsérült az alagut vizálló burka? Az Óceán vize hatol a csöbe?

Leírhatatlan félelem vesz rajtam erőt. Érzem, hogy a hideg víz a verejték forró csöppjeivel elegyedik. Rekedten hívom az ezredest... Segítség!

— Jöjjön föl, barátom, hallom a feleségem hangját, hiszen esik az eső.

Fölebredtem s békességes kis keremben találtam magam. Áldásos májusi eső hullott a fellegekből, megzavarva szendergés met. Előttem az asztalkán ott heverték az amerikai lapok, köztük az a példány is, a melyben az új kalandos tervről esik szó. Az álom olvasás közben lepott meg s fölizgatott képzelőtehetségem tovább szötte a fonalat. Tartok tőle, hogy Pierce ezredes terve is csak álomkép marad, hasonlóan az enyémhez.

3. Megalakítatik az önálló nemzeti bank.

4. Katonai kérdésekben az ellenzék a magyar vezényszó követelésétől 2 évre eláll. Ezzel szemben a hadügyi kormány ugyazeken időre lemond a négyszázötvenmilliós kölcsön követeléséről és az ujonclétszám felemeléséről. Ebben a tekintetben azonban az a nehézség forog fenn, hogy kétszázmilliót a hadügyi kormány a delegációk felhatalmazása alapján már elköltött és ezt meg kellene fizetni.

5. A katonai kérdések tekintetében a magyar vezényszónak kikapcsolása mellett sok más kérdésben a király az ellenzéknek több igen fontos engedményt tenne.

6. A külképviseletben a magyar államiságot erőteljesebb kifejezésre juttatják.

Az ötödik pontra vonatkozólag még azt jelentik, hogy a várható engedmények katonai kérdésekben a következők:

1. A korona módot és alkalmat fog találni annak a kijelentésére, hogy a magyar nemzet kívánságai jogosak és törvényesek.

2. A magyarországi ezredek megkapják a magyar ezrednyelvet, vagyis a legénységgel való közlekedésben (szolgálatban is), a magyar nyelv jut jogaihoz, de a vezénylet — további intézkedésig, az egyöntetűség okáért — megmarad németnek.

3. Magyar bíraskodás a magyar ezredeknél.

4. A magyar kaszárnyákban a feliratok magyarrá tétele.

5. A zászló- és cimerekérdés tárgyalás és megfontolás tárgyát képezi.

6. Külképviseletben a magyar államiság erőteljesebb kifejezésre jutása.

A koalíció programja.

Ezekkel a hírekkel kapcsolatban az ellenzéki koalíció programját a következő pontokban lehet precízezőni:

1. Az önálló vámterület intézményes előkészítése és életbeléptetésének biztosítása.

2. A választási törvény reformja.

3. A progresszív adó behozatala és a fogyasztási adók reformja.

4. A közigazgatási élet terén való purifikáció.

5. A tisztviselőknek a kormányzati hatalomtól való függetlenítése.

6. Szociálpolitikai reformok, vagyis: javítás az alsóbb népréteg s a munkás-osztály sorsán.

7. Az iskoláztatás terén a nemzeti irány biztosítása.

8. A katonaságban a magyar szellem érvényesítése és fejlesztése.

Bécsi lapvélemény.

A „Neue Freie Presse“, melynek

mindig kitünő értesítései vannak, a koronával való megegyezés alapelvei címen a következőket írja:

Szögyénynek nem sikerült a megegyezés alapelveire nézve megállapodásra jutni a szövetséges ellenzék vezetőivel. Ez az alap, röviden szólva, az összes katonai kérdéseknek két évre való felfüggesztése. Erre a két esztendőre az összes katonai követelések, melyeket a szövetséges ellenzék vagy a koalíciós pártok programja tartalmaz, elhalasztatnak, de másrésztől halasztást szenvednek ez időre a hadügyi és tengerészeti kormányzat összes új követelése is.

Tehát úgy az ujonclétszám fölemelését, mint a védőtörvény reformját két esztendőre elhalasztják és ugyanez áll a 450 milliós hitelre vonatkozólag is, amelyet a delegáció ugyan megszavazott már, de a törvényhozás még nem hagyott jóvá. E részben nehézséget csak az okoz, hogy a delegáció által a múlt évben megszavazott összeg egy részét már új ágyuk készítésére és hajóépítésekre fordították, de ezt a nehézséget hir szerint el fogják háritani akként, hogy a szövetséges pártok nem fognak óvást emelni e kiadások miatt.

A katonai kérdések kikapcsolásába nincsenek beleértve a kilences bizottság programjába fölvetett pontok, amelyekhez a király már a válság kezdetén hozzájárult. Ezek az alapelvei vannak a megegyezésnek, amelyre a beszélgetések és tárgyalások vezettek, miket Szögyény-Marich nagykövet vasárnap délután óta a koalíciós pártok vezetőivel folytatott. Hir szerint a katonai kérdések mindkét részéről való kikapcsolásának eszméje az ellenzékől indult ki és sikerült annak megnyerni végre a koronát is. Ugy a szövetséges pártok vezetői, mint a korona megadták elvi hozzájárulásukat ehhez a megoldáshoz, amely tulajdonképpen nem is megoldás, csupán kétévi fegyverszünet. Most már csak egyes részletkérdések megállapításáról van szó, első sorban pedig annak a konstatálásáról, hogy a delegáció által megszavazott hiteltől mennyit adtak ki s mennyi a történet megrendelésekre még igénybe vett összeg. Ennek a megállapítása után, amelyekhez a szövetséges pártok is megadnák hozzájárulásukat, sor kerülhetne a koalíciós kormány megalakítására. Erre első sorban Andrássy Gyula gróf volna hivatva, de ha erre Andrássy bármely oknál fogva nem vállalkoznék, úgy talán Széll Kálmán bizatnék meg ezzel. A kabinet megalakítása azonban nem fog a legközelebbi napokban megtörténni s nyolc-tíz napig is eltarthat, a míg ez megtörténik. Ezideig Tisza István gróf is hivatalában maradna, mert a válságnak előreláthatólag közeli megoldása fölslegessé teszi a provizoriumot.

Kossuth a válságról.

Azonban talán leginkább meg-

adja a helyzet kulcsát Kossuth Ferenc cikke, mely a „Magyarország“ mai számában így végződik:

A szövetséges pártok — s ezek közt a legnagyobbik (tehát az, mely jogosan követelheti a befolyás oroszlanrészét) — az összekötési pont egy bizonyos hosszabb időre kiszabott kikapcsolásával vállalkozhatnának a kormányzásra azzal a tudattal, hogy ezen idő alatt a nemzet ügyét jó előre viszik, s a nemzet megerősítésére s a nép boldogítására üdvös, áldásos alkotásokat létesíthetnének, az uralkodó pedig mindinkább meggyőződhetnék, ha a szövetséges pártok kormánya által lenne körveve, hogy a magyar nemzet és magyar állam erősödése s önállóságának kiépítése nemcsak nem képeznének az ő trónjára veszélyt, hanem ellenkezőleg, ennek egyetien, feltétlenül biztos alapját és támaszát teremtenék meg.

Le a kalappal!

— A Curia ítélete. —

Kolozsvár, ápr. 1.

Régóta vallott meggyőződésem, hogy a magyar alkotmányos szabadságnak és a közélet tisztaságának ma egyetlen igaz biztosítéka van. És ez a bírói függetlenség. Bizonyos mértékig szinte fájdalmasan érint, hogy az „egyetlen“-t hangsúlyoznom kell. Mert hisz valamikor az ifju lélek idealizmusával hittem, hogy a legnagyobb garancia a sajtó szabadsága.

Szomorú tapasztalatok igazolják, hogy tévedtem. A magyar sajtó óriási mértékben fejlődött technikában, de nem elégitette ki eddigi működésében azt a várakozást, melyet a múlt előzményei alapján a szabadsági eszme, a joguralom és a közéleti tisztesség szolgálatára nézve fűztek hozzája. Annál nagyobb öröme szolgálhat azonban minden magyar embernek és a szabadság minden igaz barátjának, hogy a bírói függetlenség eszméjének tényleges megvalósulása igazolta azt a felfogást, mely a modern állam attributumában nemcsak a jogrend biztosítékát látja, de a jogeszmé fejlődésének egyik elsőrendű tényezőjét is tiszteli. Különösen öröme szolgálhat pedig okul a kir. Curianak a választási bíraskodás terén kifejtett gyakorlata.

Tudjuk, hogy sokan bizalmatlansággal néztek a Curia működése elé s egyfelől e magas bírói testület tekintélyét, másfelől függetlenségét feltették attól, hogy ha az (a mint mondtuk) a pártharcok hullámsodrába kerül. Tartottak attól, hogy működése vagy a közönségnél fog éles kritikával találkozni, a mi a Curia tekintélyére fog visszahatni, vagy pedig a kormánynál fogja a befolyás törekvését felkelteni, a mi a bírói függetlenség elvét fogná kinosan érinteni.

Nos idáig ez aggodalomból mi sem nyert igazolást. Nem mondjuk, hogy egy pár esetben ne szerettük

volna, ha a Curia világosabban indokolja meg határozatát és nem zárunk el annak constatalásától sem, hogy választási bíraskodást gyakorló különböző tanácsok határozatai bizonyos felfogásbeli eltéréstől tettek tanúságot, a mi nem vált a Curia tekintélyének emelésére. Azonban egészben véve, csak elismeréssel szólhatni a választási bíraskodás eddigi irányával, melyben határozott kifejezésre jut a választási visszaélések lehető meggátolására vagy legalább is megtorlására irányuló törekvés és ezzel a közélet tisztaságának biztosítására irányuló igyekezet.

Mindezek mellett pedig különös előnyül jegyezzük fel a kuriai bíraskodás ama közvetett hatását, melyet a választási visszaélések miatt támadó reminiscenciák közül észleltünk.

Régebben egy-egy általános választás után heteken át tartott a pártok legnagyobb mértékben személyes jellegű harca a visszaélések kérdése körül. És ez a harc betódult a parlamentbe is, hol állandó viták gyújtó anyagául szolgáltak a választási visszaélések.

Nos hát ilyesmivel többé nem találkozunk.

A közvélemény tudja, hogy pártatlan bíróság ítél a választások érvénye felett és ebben a tudatban tartozkodik a visszaélések kérdésnek nyilvános pertraktálásától.

Talán mondanunk is felesleges, hogy ez a tartozkodás a mennyire emeli kiindulása alapjánál fogva a bírói tekintély egyensúlyozó erkölcsi erejét, épen olyan mértékben befoly e közélet nyugalmának biztosítására is, a mi különösen a magyar viszonyok között, épen nem ignorálható, ugyancsak nem kicsinyelhető előny.

Am mindenmás felett jelentékenyebb súlyt kell tulajdonítanunk a kir. Curia bírói gyakorlatában annak a legújabb, egy konkrét eset alkalmából nyilvánvalóvá lett törekvésnek, mely a kissé hevenyészett törvény hézagai ellenmondásainak kiküszöbölésére irányul. A zsolnai petíció tárgyalása alkalmából ugyanis lehetetlen erről a törekvéstől tudomást nem vennünk.

Zsolnán t. i. — mint tegnapelőtt megirtuk, — Rudnay István ottani főszolgabíró választották képviselővé. A törvény rendelkezése szerint a főszolgabíró ha járása területén tartozó kerületben lép fel képviselőnek, — tartozik állásáról három héttel előbb lemondani. Hát a törvény rendelkezésének formailag Rudnay István is eleget tett. Mert lemondását az alispánhoz beadta. Tényleg azonban nem szünt meg főszolgabíró lenni, miután lemondása felett illetékes törvényhatósági bizottság nem határozott s így hivatalában maradt.

Előző esetekben többször megtörtént ilyesmi. Megtörtént az is, hogy a lemondó főszolgabíró, miután megbukott, mint képviselő visszavette lemondását és tovább hivataloskodott.

Am a zsolnai esetben a kuria kimondotta, hogy az ilyen „tessék-lássék“ lemondás nem jön figyelembe. Meg is semmisítette tehát a Rudnay István mandátumát, mint-hogy a lemondás nem volt perfektnek tekinthető. Nyilvánvaló ebből, hogy a kuria elértette néhai való nagy Szilágyi Dezső célzatát, melyet épen a kuriai bíraskodási törvény tárgyalása alkalmából ezekben a jellemzetes szavakban fejezt ki:

„A törvényhozásnak és a törvénytalkalmazó bíróságnak lépést kell tartania az emberek ravaszságával.“

A kuria megtette ezt a lépést a zsolnai esetben.

Az igen mélyreható, a közélet érdekeivel ennyire számoló, a pártatlanságban ennyire felemelkedő bírói felfogás előtt

le a kalappal.

Felvilágosítás a „Felvilágosításra.“

Kolozsvár, ápr. 1.

Korábbi számunkban közöltük azt, hogy az egyetemi ifjuság egy része beadványt intézett a rektorhoz, melyben tiltakozik az ellen, hogy az „Egyetemi Kör“ vezetősége a Kossuth-ünnepély jóvedelmét a Kör anyagi viszonyainak rendelkezésére fordítsa. Mi a pusztá tényt konstatáltuk. Kommentárt nem fűztünk hozzá. Mégis Pólya Antal egyetemi kör elnök az „Ujság“ tegnapi számában felvilágosításokat tett közé, melyben hazugságnak nyilvánítja azt az állítást, hogy a rektorhoz ilyen beadvány érkezett.

Mi ezzel szemben kijelentjük, hogy 1405—1905. tanácsi szám a. tényleg érkezett ilyen beadvány, melyet egész terjedelmében közlünk:

Nagyságos Rektor Ur!

1905. március 24-én tartotta utolsó gyűlését, a kolozsvári ifjuság Kossuth-ünnepélyt rendező-bizottsága.

Ezen a gyűlésen a rendező-bizottság nagy részétől támogatott ama indítvány lett előterjesztve, hogy a rendező-bizottságnak szűkebbkörű pénzügyi bizottsága az ünnepélyek lezajlása után összehívandó bizottsági gyűlésen az ünnepélyek bevételeiről és kiadásairól a legrészletesebb és okmányokkal igazolt elszámolást terjesszen elő és ugyanezen gyűlésen határozon a rendező-bizottság az esetleges jóvedelem hovaforításáról, mely mindenestre tekintve az ünnepség általánosságát és kegyeletos voltát, az egész kolozsvári egyetemi ifjuságot érdekli és Kossuth apánk kegyeletét is magában foglaló közcélra volna fordítandó. Nevezett indítványunkat azonban az elnök határozathozatal végett szavazásra a bizottsági közgyűlés elé nem bocsátotta, hanem hatáskörén kívül szabálytalanul és önkényüleg kijelentette, hogy nevezett elszámolás

részletes ellenőrzése a rendező-bizottság közgyűlése elé nem tartozik és az esetleges jóvedelem kizárólag az egyetemi kört illeti.

Miután a jóvedelmeknek hovaforítása előlegesen körvonalozva nem volt, teljes joggal tarthatja az egész rendező-bizottság a saját hatáskörébe tartozónak a közcélnek, bizottsági közgyűlésen való megállapítását, mert az egész ünnepség az egyetemi ifjuság és nem mintegy 120 tagból álló egyetemi kör anyagi és szellemi munkájának eredménye.

A védői adakozások, valamint mint a hatóságilag engedélyezett gyűjtések és mind az egész rendező-bizottság és nem az Egyetemi kör rendelkezésére bocsátották.

Az egész rendező-bizottság előtt tartandó legrészletesebb elszámolást pedig szükségessé teszi a kolozsvári tudomány-egyetem tanácsától 1904. június 28. án 1671. szám alatt kiadott szabályzatnak 7. pontjában foglalt számadási kötelezettség, mely előlegesen a rendező-bizottsági közgyűlés előtt való részletes letárgyalást föltételezi.

Ennélfogva tisztelettel kérjük a Nagyságos Rektor urat, kegyeskedjék jelen panaszos felirati kérésünket az egyetemi tanács elé terjeszteni, hol újlag esedezünk, hogy méltóztassék elrendelni, miszerint a rendező bizottság pénzügyi bizottsága közvetlenül az ünnepségek után tartandó rendező-bizottsági ülésen a legrészletesebben elszámolni és az esetleges jóvedelem hovaforításáról határozathozatal végett előterjesztést tenni köteles. S egyben a fentiek alapján a torzsalkodások megszüntetése végett mondja ki a tekintetes egyetemi tanács, hogy az Egyetemi Kör, mint csak egy kis része az egész ifjusági bizottságnak, az esetleges jóvedelmek rendező-bizottság gyűlésének határozata nélkül magának nem tulajdoníthatja.

Kérésünk megismételve maradtunk a Nagyságos Rektor Urnak teljes tisztelettel a rendező-bizottságnak alulírt tagjai.

Kolozsvárt, 1905. ápril 1.

Következnek az aláírások.

A felvilágosítások többi részével, mivel azok a lapunkban megjelent cikkekre nem vonatkoznak, nem foglalkozunk.

Mohai Sándor

contra

kolozsvári ügyvédi kamara.

— ápr. 1.

Rég huzódó perben hozott ítéletet a napokban a Kuria. A perre az adott okot, hogy dr. Mohai Sándor a nem régen elhunyt igazságügyminiszteri államtitkár, gyulafehérvári ügyvéd korábban gyulafehérvári ügyvédi kamarának titkárja volt s mint ilyen, tiszteletdíját és kiadásait nem kapta meg. Ezért beperelte a gyulafehérvári kir. törvényszéket s pernyertes lévén: lefoglalta a tagoktól járó tagsági díjat.

Az akkor perlekedő felek közül ma már egyik sem él.

Az igazságügyminiszter ugyanis 1896. január 1-ével megszüntette a gyulafehérvári ügyvédi kamarát s tagjait részint a kolozsvári, részben pedig az aradi kamarához osztotta be. Ennek következtében Mohai dr. elesett a végrehajtás útján megszerzett fedezettől s miután a békés megegyezés nem sikerült, pert indított 2953 kor. 40 fill. s jár. iránt a kolozsvári és aradi ügyvédi kamarák ellen. Az elsőbíróóság a felperes államtitkár elutasította keresetével; a kir. ítélőtábla azonban kimondotta, hogy a két kamara köteles a gyulafehérvári kamara felosztása következtében hatáskörébe utalt kir. törvényszék területén lakó ügyvédektől 1896. január 1 óta befolyt tagsági díjakból Mohai követelését megfizetni. Ezt az ítéletet a kir. Kuria helybenhagyván: megállapította, hogy az 1896. óta befolyt tagsági díjak kifizetését nyújtanak a dr. Mohai követelésére s a kir. törvényszék ennek következtében a már csaknem öt ezer koronára rugó követelés kifizetésére kötelezte a két alperes ügyvédi kamarát.

A törvényszék marasztaló ítéletét most már a tábla és a Curia is helybenhagyta s most az aradi és kolozsvári kamarák azzal foglalkoznak, hogy hogyan fedezzék a Mohai Sándor államtitkár elhalálása folytán örökösire szállott követelést miképen fedezzék.

A legérdekesebb a dologban az, hogy a két kamara nem tud fizetni, mert vagyona nincs, a tagsági díjakat pedig az adminisztrációs költségek emésztették fel. Az igazságügyi miniszter tudni sem akar arról, hogy az igazságügyi tárca költségvetéséből fedeztessék a megítélt összeg s így kérdéses, hogy az államtitkár a kedvező ítéletnek mi módon fog érvényt szerezni s miképen fog követeléséhez hozzájutni.

Szóba került, hogy a kamara röjje ki a nagy összeget tagjaira, a kik közösen fizessék meg. Ez azonban igazságtalan volna azokra az ügyvédekre, akiknek érdekében Mohai mint titkár nem működött. Az aradi kamara már foglalkozott is az ügygel és azt határozta, hogy azok az ügyvédek, kik a gyulafehérvári kamarának voltak tagjai, azok fizessék meg.

A kolozsvári ügyvédi kamara 1905. április 8-án délelőtt 9 órakor rendkívüli közgyűlést tart, melyre a tagokat most hivta meg Czikkántori Ottó dr. elnök és Mihály József dr. titkár.

Mint értesülünk a kolozsvári kamara is az aradihoz hasonló határozatot fog hozni és azoknak az ügyvédeknek teszi kötelességévé a fizetést, a kik a gyulafehérvári kamarából a kolozsvári kamarába átjöttek.

Az apostol. *)

Színházi próbák folytak évekkel ezelőtt a Kolozsvári Nemzeti színházban. A Zola: „Pálinká“-ja készült bemutatóra s a színészek teljes számban várták a próba kezdetét. Ott volt közöttük Szentgyörgyi István is, aki szótlannul állott egy lombos fa árnyékában, mikor Barcsay Domokos hirtelen előtte termett és megszólította:

— Hogy van kedves urambátyám?

— Hagyja el Méltóságos uram, nagy bajban vagyok.

— Hogy-hogy?

Ugy, hogy ma-holnap nem lesz maradásom a színháznál. Képzelve csak! Most, vén napjaimra ért az a csufság, hogy valami modern darabban fellépjek. Az isten tudja, honnan szedték elő, de én ilyent még nem pipáltam. Egy Zola nevű ember írta, aztán nincs egyéb benne, minthogy három felvonáson keresztül mindenki iszik és rajtam kívül mindenki részeg.

— Hiszen ez nem is olyan rossz — vigasztalta Barcsay. Tudja mit! ha nem akarja eljátszani a szerepet, adja ide nekem. Majd eljátszom én úgy hogy sirni fognak bele.

— Az meg éppenséggel nem lehet. Mert éppen az a vicc a dologban, hogy mindenki iszik, csupán nekem kell a pálinka ellen prédikálnom, de úgy, hogy még se hallgassanak reám, hanem tovább igyanak.

— Most már értem, — szolt Barcsay. Tehát a Zola Pálinká-jában az apostolt játsza. Fogadja részvéteimet!

Szentgyörgyi az ő szittya modorában átkozta a modernséget és kelletlenül akart indulni a próbára.

— Ha már ennyire vagyunk, kedves urambátyám sóhajtozott Barcsay, — ne is menjen sem haza, sem a próbára. Legyen az én vendégem, majd kitalálunk valamit.

Szentgyörgyi megköszönte a szíves látást és elfogadta a meghívást. Ugy gondolkodott, hogy mégis csak jobb lehet, ha életének e nehéz óráiban, baráti társaságban várja be az előadás közeledését. — Azért asztalhoz telepedtek, jól megebédeltek, töltöttek és ittak. Ujra töltöttek és ittak. Sőt fokozatosan töltöttek és fokozatosan ittak. Így ment ez este 6 óráig.

Szentgyörgyi ekkor megszólalt:

— Édes fiam! ilyünk még.

— Majd csak előadás után. Most nem lehet urambátyám, mindjárt kezdődik a darab.

És hiába argumentált Szentgyörgyi — Barcsay telebeszélte a fejét kötelességérzettel, közönséggel, szenzációs sikerekkel és vonszolta magával a színházba. Ő maga elhelyezkedett egy páholyban és várta az apostol jelenését.

És ekkor történt meg az a mulatságos eset, melynek hallatára ma is görcs fogja el Szentgyörgyi egy-

*) Mutatvány: Barcsay Domokos képviselőházi és egyéb adomái, címen Lipszay Kálmán kiadásában megjelent kötetből.

kori pályatársait, hogy a józanságot hirdető apostol ide-oda támolygott, szörnyen disputált a pálinka ellen s végre hat jelenést egyszerre átugorva, kivonult a szinpadról.

A Barcsay tréfája sikerült s másnap már büszkélkedve mondá Szentgyörgyinek!

- Kedves urambátyám, ne aggodjék többé a modern szerep miatt. Éppen most beszéltem Ditróival s ő mondta, hogy a darabot többé nem fogják játszani.

GYÁSZ.

Jancsó György dr. gyásza. Jancsó György dr.-t, a kolozsvári egyetem kiváló professzorát és nejét Janki Abigélt, a kolozsvári nemzeti színház volt művészijét sulyos csapás érte. Egyetlen gyermekük: Margit hosszabb szenvedés után mellhárnyalobban elhalt. A drága kis angyal halála által mélyen sujtott szülők iránt általános a részvét.

LEGUJABB.

— A „NAPLO” távirati és telefon-tudósítása. —

A vezérlő-bizottság ülése.

Ellentétek a koalícióban.

Budapest, április 1. (Saját tud.) Az ellenzéki szövetség vezérlő-bizottsága ma délelőlt 10 órakor Kossuth Ferencz elnökle alatt ülést tartott. Az ülésen jelen voltak: Thaly Kálmán, Ugron Gábor, Bánffy Dezső báró, Eötvös Károly, Szederkényi Nándor, Gullner Gyula, Rakovszky István, Sággy Gyula, Zichy Jenő gróf, Zichy Aladár gróf, Vázsonyi Vilmos, Polónyi Géza, Komjáthy Béla, Tóth János és mások. Az ülés rendkívül izgatott hangulatban folyt le, rossz néven vették, hogy Kossuth Ferencz a vezérlő-bizottság előzetes tudta és beleegyezése nélkül újságcikkben és más helyeken állást foglalt a válság megoldására nézve s többen fejezték ki efelett való megütközésüket.

Ezután a királyhoz intézendő felirati javaslatot tárgyalták, s a válság megoldásáról szóló hírlapi cikkeket tették megbeszélés tárgyává és rosszaságukat fejezték ki afelett, hogy Kossuth Ferencz egyes hírlapi nyilatkozataiban a békés irány mellett felelte exponálta magát.

Kijelentették továbbá azt, hogy azokat, kik a válság ügyében legutóbb érintkezésben voltak az udvarral, nem tekintik a koalíció el-lenzék megbizottainak.

Az efelett folyó izgatott vita után, melyben pro et contra többben felszóltak, határozatba ment, hogy Justh Gyulát mint a képviselőház elnökét, felkérjük hogy a képviselőház ülését április negyedikére multhatatlanul hívja össze.

Serbán mandátumát megsemmisítették.

Budapest, április 1. (Saját tud.) A kuria ma Serbán Miklós alsó-árpási mandátumát megsemmisítette,

mert Szabó Károly választási elnök a választást a törvény ellenére két óránál hosszabb időre függesztette fel, s a választási eljárás újból való megkezdését addig halasztotta el, míg Serbán választói megérkeztek. Az eljárás költségeiben a hibás választási elnököt elmarasztalták.

Vizsgálat a széki mandátum ügyében.

Budapest, április 1. (Saját tud.) A kuria első választási tanácsa a széki választás ügyében elrendelte a vizsgálatot, a vizsgálat ki fog terjedni mindazon vádpontokra, melyeket a kisebbségben maradt Szemere Miklós pártja a győztes Révai pártja ellen felhozott.

NAPLO.

— Hírek. —

* **Szervező-bizottság ülése.** Tegnap délután tartotta a városi tisztviselők fizetésrendezésére kiküldött szervező-bizottság Fekete Nagy Béla helyettes polgármester elnökle alatt harmadik ülését. A városi tanács tagjain kívül megjelentek az ülésen dr. Kiss Mór, dr. Menyhárt Gáspár, Merza Lajos, Tanács József dr. Papp József és dr. Tutsek Sándor városi törvényhatósági bizottsági tagok. Az ülésen a szervezeti szabályrendeletet tárgyalták, s midőn néhányon változtatást kívántak keresztül vinni azon a tervezeten, melyet tegnapi lapszámunkban, a tisztviselőknek fizetési osztályokba való besorozásáról közöltünk, az idő előrehaladottsága miatt tegnap délutánra halasztották.

* **A református kollegiumot bezárták.** Hirt adtunk arról, hogy a Kolozsvárt föllépett kanyarójárvány miatt az iskolák bezárása küszöbön áll. Most a református kollegium szolgájának két gyerekén lépett föl a betegség. A gimnázium tanári kara a betegség első hírére, nehogy a betegség járványszerűleg lépjen föl, az iskolát bezárta és a tanítást április 28-ikáig felfüggesztette.

* **A főispán a gyermekmenhelyben.** Béli Ákos gróf főispán tegnap meglátogatta az állami gyermekmenhely Rákóczi-uti intézetét. A főispán megtekintette az intézet összes helyiségeit és Szombathelyi Gábor dr. és Burnáz Imre dr. kauluzolása mellett mindent apróra megnézett és mindent a legnagyobb rendben talált.

* **Helyettesítés.** A kolozsvéri ev. ref. kollegium igazgató tanácsa Mezei Sándor tanárjelöltet helyettes tanári teendőkkel bizta meg. A fiatal, tehetséges tanár ma már megkezdte működését.

* **A tekei panasz és ellen-panasz.** A januáriusi választáskor Tekében megválasztott Rónay Elemér mandátumát a kisebbségben maradt Bánffy Miklós gróf pártja panaszszal támadta meg. A panaszt a képviselőház illető bíráló bizottsága Barabás Béla elnökle alatt már tárgyalás alá is vette és tekintettel

a panaszban felhozottakra, valószínűen el fogja rendelni a vizsgálatot. Most Rónay Elemér ellenpanasz benyújtására készül és már gyűjti is hozzá az adatokat, melyek között a legnagyobb „sláger” az képezi, hogy Velits Zoltán, a Bánffy Miklós gr. pártjának egyik vezetője azt beszélt a választóknak, hogy Bánffy gróf idővel főispán lesz és úgy nem lenne helyén való őt megbuktatni. Tekintve, hogy a panasz áprilisban adatik be, nem lehet elvitatni attól az — időszerűséget.

* **Választás Marostordában.** Marostordamegye törvényhatósági bizottsága a napokban tartotta tavaszi közgyűlését, melyen betöltötték az időközben megüresedett állásokat. Árvaszéki ülnökké Kiss Ödön dr.-t, a városunkban végzett fiatal jogászt választották meg, s az ekként megüresedett szolgabírói állást pedig Körössy Alberttel töltötték be.

* **Adomány a „Tanítók otthona” javára.** A kolozsvári és erdélyi tanítók egy otthon megteremtésén fáradoznak. A cél, a melyet magok elé tűztek nagy és nemes, az iskola és gyermekeink érdekében való, tehát méltó és szükséges, hogy Kolozsvár társadalma, mint az iskolába járó gyermekek szülői csekély anyagi támogatásban részesítse (adományok Elek Gyulához Pap-u. küldendők.) Szép példáját adta nemes szívének s az ügy felkarolásának Szekula Ákos az adriai biztosító társaság vezérfelügyelője, a ki 50 korona alapítványát a következő sorok kíséretében küldte az elnökségnek: A honfoglalás második művét nap-nap után lángoló hazaszeretettel, szívós kitartással, nehéz küzdelmek között igazán a magyar tanítók létesítik.

* **Negyedszázados jubileum.** Szalai Lipót a Fonciére Pesti Biztosító Intézet kolozsvári főfelügyelője ma ünnepelte működésének 25 éves jubileumát. Erre az alkalomra a budapesti központból lejött Ribári Mór vezérigazgató és az igazgatóság egy átiratát valamint egy gyönyörű munkát allegorizáló emléktárgyat nyújtott át az ünnepeltnek. A tisztviselők nevében Hevesi fő-tisztviselő üdvözölte Szalait, a ki meghatottan köszönte meg az ünnepelést. Este a New-York szállóban társasvacsera lesz Szalai tiszteletére.

* **Az osztályorsójáték** tegnapi húzásán a következő számokat húzták ki:

10.000	koronát nyert:	25910.
5000	koronát nyertek:	9815
35472	83040.	
2000	koronát nyertek:	1962 8208
8369	13107	1802 20644 21447
25391	25798	26795 28336 35015
39759	45260	47203 54176 78287
83137	91056	93714 100055 102912
108993.		
1000	koronát nyertek:	1529 1796
2145	2976	3425 4925 5557 8092
8331	8707	13546 15896 17340
18705	18214	19708 20955 27030
28797	31912	45769 46017 51719
55696	59847	68386 77152 78329
86830	90685	95417 96545 98122
100497	107744.	
500	koronát nyertek:	2711 5773
7704	10495	11353 12387 13118
19927	21631	23029 26786 28203
29472	30539	35194 37163 38775

39452 41662 44002 51014 55879
56969 58896 60517 52815 55879
65371 67405 69409 70477 76993
95643 101241 108554. A többi számok 200 koronát nyertek.

* **Weisz Samuné temetése.** Tegnap d. u. 2 órakor folyt le Weisz Samuné temetése nagyszámú résztvevő jelenlétében. A halottas házból megindult a menet a temetőbe, hol Eisler Mátyás dr. a kolozsvári neolog izr. hitközség főrabbija mondott megindító gyászbeszédet.

* **Megvert sztrájkőrő.** A munkások tudvalevően nem igen türik meg maguk közt, aki sztrájkjukat megbontja, s nem is hagyják megbosszúlatlanul a sztrájkörést. Weinfeld Samu szobafestő mesternél is akadt egy pár ilyen munkás, a kit azonban, a többi munkások szórócédu-lák segítségével kiűzték a munkából. Lzsák Béla szobafestősegédét azonban nem zavarta meg a szórócédu-la, nála tehát „erélyesebb” eszközökhöz folyamodtak a munkások. Ugyanis a mint a Kővári-telepen dolgozott, több munkás megjelent s rövidesen annyira megverték, hogy feldagadt képpel jelent meg a rendőrségen, ahol elpanaszolta, hogy Both Mihály és több szobafestősegéd társa megverték. A rendőrség megindította a vizsgálatot.

* **Sorsolás.** A „Kolozsvári Jótékony Nőegylet” közhirre teszi, hogy a márciusi virágbazár alkalmával megtartott tárgysorsjátékon kihuzott alábbi 23 88 127 209 311 332 396 501 603 644 870 885 1080 1237 1349 1583 1778 2043 2099 2100 1006 2260 2297 2661 2699 2745 2748 3014 3070 3135 3289 3458 3373 3691 3800 3904 3956 4008 4011 4017 4045 4094 4098 1101 4143 4150 4152 4170 4198 4494 4816 4941 4955 9021 5077 5078 5089 5170 5302 5304 5367 5380 5526 5906 5909 5975 6048 8100 6108 6122 6148 6174 6175 6179 6237 6403 6404 sorsjegyek nyere-ményei mindezideig ki nem váltattak. A mennyiben ezen sorsjegyek-re eső nyeremények Ferencz József-né urnónél (Kossuth Lajos-utca 7. sz.) május hó 1-ig ki nem váltattak, a nyeremények az egylet tulajdonába visszaadtnak.

* **A Széchenyi-téri ékszerablás.** A rendőrség a letartóztatott Körösy Jánost, akit a Széchenyi-téri ékszerablás elkövetésével vádolnak, még mindig fogva tartja. Körösy álhatatosan tagad, s a tanuk vallomásai csak összekuszálják az ügyet. Zachey János az egyik tanu ugyanis határozatlan állítja, s ha kell esküvel bizonyítja hogy Körösyt látta amint a kirakat ajtaját próbálta kinyitni. Ezzel szemben négy tanu azt vallja, hogy ők otthon látták Körösyt a kérdéses időben s így a rendőrség még eddig semmi bizonyosat nem tud.

x Minden takarékos háziasszony figyelmébe ajánljuk a Fiumei Kávé-behozatali Társaság Fióktelepének (Mátyás király-tér 12. kintinő minőségű kávéit, teáit és rumjait. Olcsó árak! Telefon!

SZINHÁZ

Színházi műsor:

Vasárnap d. u.: Szökött katona.
este: Aranyember.
Hétfő: Medea.
Kedd: Titok.
Szereda: Drótostót.
Csütörtök: A szobalány. Előszőr.
Péntek: A szobalány.
Szombat: Aranyvirág.
Vasárnap d. u.: Betyár kendője.
este: Nőemáncipáció.

Megyeri Dezső bucsuja. Nagy és igen szép közönség előtt bucsuzott el tegnap este a kolozsvári színháztól **Megyeri Dezső**, a színház érdemes eddigi igazgatója. A közönség jóval az előadás kezdete előtt zsufolásig megtöltötte a színházat. Elfoglalta még a zenekar részére fentartott helyeket, melyek ezuttal támlásszékeként szerepeltek. Az előadás előtt a társulat tagjai részesítették lelkes óvációkban szeretett volt igazgatójukat, kihez Szentgyörgyi István intézett pár szívből jövő, szívhez szóló bucsuszó. A mélyen meghatót igazgató szép beszédben köszönte meg a lelkes óvációt. Maga az előadás is lelkes ünneplése volt Megyerinek, ki a színre került két kis vígjátékban összes előnyös tulajdonságait igyekezett érvényre juttatni, a mi — noha láthatólag küzdött a meghatótottsággal, fényesen is sikerült neki. Gyakran nyílt jelenetben is megtapsolták s a függöny legördültekor lelkesen hívták a lámpák elé. Az első alkalommal 12-szer kellett volt megjelennie, miközben nagyszámu virágot, koszort és emléktárgyat nyújtottak fel neki. Megyeri mellett, ki mind a „*Nyolcadik pont*“-ban, mind a „*Három kalap*“-ban jó szerephez jutott Tóvölgyi Margit és Dezséri Gyula, továbbá Latzkó Aranka, Mészáros, Bérczi és Szegő nyújtottak jó alakítást. Az előadás végével ismét élénk taps és éljenzésben zudult fel az egy tömegben helyén maradt közönség soraiból s Megyeri ismételen megjelent a lámpák előtt, majd az élénk *halljuk*-ra igen csinos rögtönzött beszédet intézett a közönséghez, mely e tartalmában is igen érdekes beszédet nagy figyelemmel hallgatta s a végén élénken megéljenzte. Közben mindenfelől fölhangzott a lelkes kiáltás „*a viszontlátásra!*“ A színház előtt összegyűlt közönség is lelkes óvációban részesítette a távozó direktort. Megyeri Dezső színészi egyéniségéről különben legközelebbi számunkban bővebben megemlékezünk. (dr.)

Művészeink elutazása. Kassai Károly tegnap a déli vonattal utazott el családjával Budapestre. Károlyi Leona ma délután 6 órakor utazik el Győrbe, ahol Balla társulatánál néhány estén vendégszerepel. Horváth Paula, Tóvölgyi Margit és Székely Gyula pedig este indulnak Szegedre, és holnap kezdik meg vendégszereplésüket.

Kazal Biri. Kazal Biri színházunk új tagja Szegeden a Bajazzók Neddájában mutatkozott be. Kazal Biri kellemes jelenség, megnyerő arccal, distingvált mozdulatokkal. Fiatalsága átragyog játékan és énekén. Már színreléptekor megragadta az érdeklődést és öntudatos előadása csak fokozta a figyelmet. Hangja üdén cseng, orgánuma lágy és behizelgő; mezzoszopránjának terjedelme erősségének arányában van, énekmodora elsőrendű iskolázottságra vall. E jó tulajdonsága mellett alig észrevehető és középfekvésű hangok fátyolozottsága, ami idővel citünik. S bár szerepében nem volt elég otthonos a bájos énekesnő, a közönség igen szívesen fogadta. Kazal Biri szerződtetése mindenesetre nyereséget jelent a kolozsvári színháznak.

Vasárnapi előadások. Holnap délután két előadás lesz a Nemzeti Színházban. Délután a *Szökött katona*, a főszerepekben: Szentgyörgyi István, Szakács Andor, Székely Gyula, Mészáros Alajos, Váradi Miklós, Harkányi Gizella, Lackó Aranka és Váradinéval. Este Jókai „Aranyember“-ét adják két szegedi művésznő vendégjátékával. Athaliát *Hettyei Aranka*, Noémit *Mészáros Giza* fogja játszani.

Medea. Hettyei Arankának, a ki mint a budapesti Nemzeti Színház tagja működött gyakorlatképen a szegedi színpadon, tulajdonképeni bemutatkozása hétfőn lesz, a mikor a Grillparzer „Medea“-jának címszerepét fogja játszani. Medeat Hettyei Aranka Budapesten is játszotta, a sajtó és a közönség egyhangú elismerése mellett.

Szobalány. Ujdonsága is lesz a jövő hét műsorának. Az utóbbi éveknek egyik legkacagatóbb s leghíresebb bohózata, a *Szobalány* fog színre kerülni, melynek főszerepeit Hettyei Aranka, Mészáros Giza és Leövey fogják játszani.

Törvénykezés.

§ Megtámadott mandátumok. A Kuria első választási tanácsa, Paiss Andor elnöklésével tegnap folytatta a széki mandátum dolgában a minap megakadt tárgyalást. A petíciót, mint ismeretes, a kisebbségben maradt disszidens-jelölt, *Szemere* Miklós pártja adta be a kormánypárti Révai Mór megválasztása ellen. Az ülés megnyitása után Hoffer Aladár dr. ismertette az ellenkérvényt, a mely szerint nem Révai, hanem Szemere pártja vesztegetett, etetett s itatott. Szemere, a ki különben a választáskor visszalépett, mindössze harmincegy szavazatot kapott. Révaira pedig, ha le is vonnák az állítólagos megfertőzött szavazatokat, még mindig jutna tíz abszolút szótöbbség. Utána Farkas János, a petícionálók megbízottja igyekezett megcáfolni az ellenkérvényben felhozottakat. Határozatát holnap délután keddé fél órakor hirdeti ki a Kuria.

Az alsó-árpási kerületben képviselővé választott **Szabó Miklós** dr. mandátumát szintén kérvénnyel támadta meg a legyőzött Vaszu Oktáv román nemzetiségi jelölt pártja. A petíciót Vavrik Béla vezetésével tegnap tárgyalta a Kuria második választási tanácsa. Előadó bíró Sárdi-Szabó László volt. A kérvényezőket Babes Titusz dr. fővárosi ügyvéd képviselte, a megtámadott képviselőt Okolicsányi Géza dr. védte. Miután alaki kifogásokat a petíció ellen nem tettek, az elnök fölhívására Babes dr. két abszolút okra támaszkodva kérte a választást érvénytelennek kimondani. Szerinte Serban dr. a választás előtt bejárta a választókerület községeit, s mindenütt kisebb-nagyobb összegeket deponált, föltétlenül kötvén ki, hogy rászavazzanak. A második abszolút érvénytelenségi ok gyanánt Szabó Károly fogarasi ménes-uradalmi intéző viselkedését hozta föl, a ki a választásnak elnöke volt, s a szavazást, a törvény világos rendelete ellenére, két órán túl függőben hagyta, mivel Serban dr. emberei nem érkeztek meg, s így feltűnő kisebbségben volt.

Szabó Miklós, mondotta, a petícionálók megbízottja, a mandátumra nézve alkudozott Born Frigyes báróval, s ha visszalép, ötvenezet korona volt kikötve. Ennek illusztrálásául...

Abszolút nem tartozik ide! — vágott szavába Vavrik elnök. — Az ilyfajta illusztrálásoknak itt nincs helye, nem reflektálunk rá.

Babes Titusz ezután elmondotta, hogy a választási elnök nagy zavarában volt, a mikor délután négy óra negyvenöt perckor Serban lemondását átnyújtotta neki. Felfüggesztette a szavazást s csak akkor folytatta, a mikor két óra öt perc múlva a középpontból utasításokat kapott. A kérvényezőket képviselője azzal a kérelemmel fejezte be előadását, hogy a Kuria rendelje el a vizsgálatot s ennek eredményéhez képest mondja ki, hogy Serban Miklós dr. képviselő megválasztása érvénytelen. Okolicsányi Géza dr. a képviselő védője, a petícióban felhozott állításokat valótlannak bélyegzi s tagadja, hogy a mit a kérvény vesztegetésnek akar feltüntetni, a törvény által megengedett fuvardij volt. A választási elnök szintén korrektül járt el. Kéri az alaptalan petíció elutasítását. Az elnök a Kuria határozatát holnap délelőtt tizenegy órakor hirdeti ki.

Közgazdaság.

A triesti általános biztosító-társaság. (Assicurazioni generali) f. é. március hó 18-án tartott 73-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1904. évi mérlegek. Az előttünk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1904. december 31-én érvényben volt **életbiztosítási tőkeösszegek** 710.811 ezer 866 korona és 28 fillért tettek ki és az év folyamán bevett díjak 32.134.119 korona és 97 fillérre rug-

tak. Az **életbiztosítási osztály díjtartaléka** 16.145.171 korona 85 fillérrel 190.337.407 korona 01 fillérre emelkedett. A **tűzbiztosítási ágban**, beleértve a **betöréses-lopás elleni és tükrőrvég-biztosítást** a díjbevétel 13.630.502.710 koronabiztosítási összeg után 22.391.739 korona 95 fillér volt, miből 8.722.170 korona 40 fillér viszontbiztosításra fordított úgy, hogy a tiszta díjbevétel 13.679.569 korona 55 fillérre rugott, mely összegből 9.447.372 korona 69 fillér mint díjtartalék minden tehertől menten jövő évre vitetett át. A jövő években esedékessé váló díjkötelezvények összege 90.301.649 korona 69 fillér. A **szállítmánybiztosítási ágban** a díjbevétel kitett 4.646.057 korona 20 fillért, mely a viszontbiztosítások levonása után 1.547.460 korona 56 fillérre rugott. **Károkkért a társaság 1904-ben 29.008.350 korona 42 fillért folyósított.** Ehhez hozzáadva az előbbi években teljesített kárfizetéseket, a társaság alapítása óta károk fejében 796.690.516 korona és 38 fillérnyi igen tekintélyes összeget fizetett ki. A **nyereség tartalékok** közül, melyek összesen **25.851.064** korona 11 fillérre rugnak, különösen kiemelendők: az alapszabály szerint **nyereségtartalék**, mely 5.250.000 koronát tesz ki, az **értékpapírok árfolyamingadozására** alakított tartalék, mely a 3.729.624 korona 17 fillér külön **tartalékkal együtt** 18.698.889 korona 05 fillérre emelkedett, továbbá felemlítendő a 160.000 koronára rugó **kétes követelések tartaléka** és az 590.587 korona 53 fillérnyi ingatlan tartalék. Ezekon kívül fennáll még egy 1.150.587 korona 53 fillért kitevő **tartalék**, melynek az a rendeltetése, hogy az életbiztosítási osztályban a kamatláb esetleges csökkenését kiegyenlítsen. A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek első rangú értékekben vannak elhelyezve, az idei áttutalások folytán 227.329.922 korona 25 fillérről **247.497.914** korona 42 fillérre emelkedtek, melyek következőképen vannak elhelyezve: 1. Ingatlanok és jelzálogkövetelések 38.468.591 korona 65 fillér. 2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök 20.002.699 korona 07 fillér. 3. Letéteményezett értékpapírokra adott kölcsönök 750.570 korona 92 fillér. 4. Értékpapírok 172.857.054 korona 11 fillér. 5. Tárcaváltók 946.236 korona 23 fillér. 6. részvényesek biztosított adósszelei 7.350.000 korona. 7. Bankoknál levő rendelkezésre álló követelések, készpénz és az intézet követelése, a hitelezők követeléseinek levonásával 7.122.762 korona 44 fillér. Összesen **247.497.914** korona 42 fillér. Ezen értékekből **51.5 millió korona magyar értékekre esik.**

Főszerkesztő: **Várad Aurél dr.**
Felelős szerkesztő: **Peri Alfréd dr.**
Kiadó „Napló“ hirlapkiadó-vállalat

Régi erdélyi borok

Unió-utca 7. szám alatt.

Szilvási, hadrévi, rózsamáli stb. a Benigni pinczéből palackozva és hordóval olcsón eladó.

Asztali borok 90 fillér., 1 kor. 20 fillér árban üveggel együtt literenként ugyanott kaphatók. Rendelés házhoz küldetik. — Telephon szám 531. Üvegek visszavételnek.

ÉTKEZŐ **ÉTKEZŐ**

Olcsó és jó házi koszt.

A Szt.-Lélek-utca 2 sz. alatti

ÉTKEZŐBEN

mérsékelt áron kitűnő reggeli ebéd és vacsora kapható.

Az egyetemi ifjuság kedvezményes árban részesül.

Ebéd és vacsora előfizetés egy óra 16 forint, hetenként négy tál étellel.

Olcsó és jó házi koszt.

Stolcz Vincze
aranyműves
Mátyás király-tér 12. sz.

Készít új munkákat, átalakításokat valamint javításokat.

Ékszert, zálogjegyeket, tört aranyat és — ezüstöt vesz. —

Pezsgő! Pezsgő!

Az „Első Erdélyi pezsgőgyár“
felosztott

s míg a készlet tart, a közkedveltségnek örvendő s francia módszer szerint készült

„Mátyás“ és „Favorit“
oo név alatt ismert pezsgőt kiárusítja. oo

100 üveg vételnél üvege 1 kor. 60 fillér.

50	”	”	1	”	80	”
25	”	”	2	”	—	”

Megrendelések felvételnek: —

BETEGH PÉTER irodájában, Egyetem-utca.
TAUFFER DEZSŐ főtéri vaskereskedésében. □

Ritka alkalom!

Hallatlan olcsó ár!

Magyar gyártmány!

Minden művelt embernek

tájékozással kell ma bírnia az „occult tudományok“ felől.

A spirítizmus, psychizmus, mediumizmus, a magnetizmus, hypnotizmus, szomnambulizmus, a clairvoyance, telepathia stb.

az „érféköltői világnak“ olyan jelenségei, melyek elől ma már nem elzárkózni kell, de azokat tanulmányozni kötelesség, ha azt akarjuk, hogy hozzájáruljunk.

MAGYAR SPHINX

cím alatt most egy folyóirat jelenik meg, mely feladatául tűzte ki az occult tudományok propagálását hazánkban is és pedig a külföldi ily irányú előkelő szinten álló folyóiratok mintájára

kritikai és tudományos alapon,

menten minden vallási rajongástól, elfogult tulzástól és éppen a tévhit, babona és charlatánizmus leküzdésére.

Mutatványfüzetet 50 fillér ellenében küld

a MAGYAR SPHINX kiadóhivatala BARÓTH Háromszék megye. Ugyanitt közelebről meg fog jelenni „A Hipnotizmus csodás világából.“ Erdeklődők forduljanak a „M. Sph.“ kiadóhivatalához

Szőlőlugast!

ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld- és homoktalajon.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s nincsen oly ház, melynek fala mellett a legcélszerűbb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legremekbbsé disze, anélkül, hogy legkevésbébb helyet is el foglalna az egyébre használható részekből. Ez a legháladáatosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

Erre azonban nem minden szőlőtaj alkalmas (bár mind kuszó természetű), mert nagyobb része, ha meg nő is, termést nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lugasnak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellátják házuakat az egész szőlőérés idején a legkifünőbb muskatály és más edes szőlőkkel.

A fajok ismertetésére vonatkozó színes fénynyomatu katalógus hátkinek ingyen és bérmentve küldetik meg, aki címét egy levelezőlapon tudatja. Bortaju szőlőoltványok is még nagy mennyiségben kaphatók leszállított áron. Borok családi fogyasztásra 50 l. és teljebb olcsó árban és „Delaware“ sima, ültetéshez és ebből borminta.

Ermelléki első szőlőoltványtelep, Nagy-Kágya, Biharmegye.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

Kerestetik megvételre egy használt, de jó karban levő tűzhely (spór). Cim a kiadóban.

Eladó házastelkek, szállók és szántóföldek!

1. Dézma-utca és Pap-utca sarkán üres telek egészben vagy részletekben.
2. Rudolf-út 31. számú házastelek egészben vagy részletekben.
3. Arpád-út 8-ik számú házastelek, pék-üzlettel.
4. Magyar-utca 83. számú házastelek, pék-üzlettel nagy kerttel, gazdasági épületekkel.
5. Nádas-terében egy drb. szálló a közép lábban.
6. Brétfő- és Nádas-tere szállók alatt uthosszában egy vonalban levő szántóföld, 40 telekre felosztható, egyenkint 222 négyszögölre, sőt nagyobb telkekre is felosztható, vasuti, téglagyári, gyufagyári munkásoknak igen alkalmas, valamint a külvárosi földészeknek is. Értekezhetni: **Rucska Lajos tulajdonossal** Kolozsvárt, Deák Ferencz-utca 9. szám

TRIESZTI ÁLTALANOS BIZTOSÍTÓ TARSASAG
(ASSICURAZIONI GENERALI.)
Budapest, Dorottya-utca 10 szám.

A „Közgazdaság“ rovatban közöljük a TRIESZTI ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG

a legnagyobb, leggazdagabb és legrégebb biztosító intézetünk

mérlegének főbb számadatait. Teljes mérleggel a társaság mindenkinek, a ki e célból hozzá fordul, a legnagyobb készséggel szolgál.

Az intézet elfogad: élet-, tűz-, szállítmány-, üveg-, betöréses-lopás- és harangtörés és repedés elleni biztosításokat. Közvetit továbbá: jégbiztosításokat a „Magyar jég- és viszontbiztosító r.-t.“, valamint baleset elleni biztosításokat az „Első o. általános baleset elisn biztosító társaság“ számára.

A kolozsvári főügynökség
Tischler Mór és Róna Arnold.

FIGYELEM!!

Wesselényi Miklós-utca 3 sz. alatt csak rövid ideig

a következő olcsó árak mellett kapható és pedig:

I. csoport.

a) Kalapárúk!

- 1 férfi puha kalap 75 krtól 1 frt 50 krig.
- 1 férfi kemény kalap valódi angol 1.50—2 frtig.
- 1 férfi szalma kalap 47 krajczártól 1 frtig.
- 1 fiu kalap 33 krajczártól 97 krig.
- 1 fiu szalma kalap 19 krtól 58 krig.

b) Sapka-árúk!

- 1 férfi sapka 37 krtól 73 krig.
- 1 fiu sapka 29 krtól 63 krig.
- 1 gyermek matróz sapka 23 krtól 57 krig.

II. csoport.

Czipő-árak.

- Férfi borjubőr hegymászó v. cugos 2.50—4 frtig
- Férfi tükörbőr hegym. v. czugos 4.25—5 frtig
- Férfi valódi Chewraux hegymászó vagy czugos
4 frt 50-től feljebb.
- Női borjubőr czugos 2.50—3 frtig.
- Női zergebőr czugos 2.30—4 frtig.
- Női zergebőr füzös v. gombos 3.30—4.50-ig
- Női valódi Chewraux füzös v. gomb. 3.90—6-ig.
- Női barna zerge füzös v. gombos 3.30-tól felj.

- Gyermek sárga vagy fekete 1 frttől 1.80-ig.
- Gyermek zerge füzös v. gombos 1.25—2.50-ig.
- Leányka zerge füzös v. gombos 2 frttől 3 frtig.
- Leányka barna füzös v. gombos 2.10—3.50-ig.
- Női zerge regatta füzös v. gombos 2.50—3.50-ig.

III. csoport.

Férfi-dívat.

- 1 férfi sima ing 75 krtól 99 krig.
- 1 férfi redős ing 90 krtól 1 frt 10-ig
- 1 férfi színes ing 97 krtól 1 frt 50 krig.
- 1 pár kézelő fehér 5 rétű 19 krtól 27 krig.
- 1 pár kézelő színes 5 rétű 21 krtól 29 krig.
- 1 férfi gallér 5 rétű 13 kr.
- 1 nyakkendő 25 krtól 49 krig.

IV. csoport.

Szövött árak és ernyők.

- 1 pár férfi harisnya 19 krtól 47 krig.
- 1 pár női harisnya 14 krtól 56 krig.
- 1 pár gyermek harisnya 12 krtól 35 krig.
- 1 férfi esőernyő 74 krtól 1.98-ig.
- 1 női esőernyő 74 krtól 1.87-ig.
- 1 női napernyő 75 krtól 2.17-ig.

Wesselényi Miklós-utca 3 szám alatt.